

UDENRIGSMINISTERIET

Folketingets Udenrigsudvalg

Aastatic Bæds 2
DK-1448 København K.
Telefon: +45 33 92 00 00
Telefax: +45 32 54 05 33
E-mail: um@um.dk
http://www.um.dk
Girokonto 3 00 18 06

[L_Bilag]
1

[L_Journalnummer]
104.DAN.1-8.c

[L_Kontor]
UDV

8. oktober 2007

Orientering af medlemmer af Folketingets Udenrigsudvalg

Vedlagt fremsendes til orientering af medlemmerne af Folketingets Udenrigsudvalg følgende aktstykke fra Udenrigsministeren til Finansudvalget

- 403.Serbien.2.: Aktstykke vedr. tilsagn på 80 mio. kr. i støtte til et program i Kosovo for beskæftigelsesfremme gennem erhvervsudvikling, modernisering af teknisk-faglige uddannelser og forbedret kreditadgang.

Pia Kjaersgaard

Folketingets Finansudvalg

Bilag	Journalnummer	Kontor	Dato
-	403.Serbien.2-1-02.	ENR	1. oktober 2007

- a. Udenrigsministeriet anmoder hermed om Finansudvalgets tilslutning til, at der i finansåret 2007 afgives tilsagn på 80 mio. kr. i støtte til et program i Kosovo for beskæftigelsesfremme gennem erhvervsudvikling, modernisering af teknisk-faglige uddannelser og forbedret kreditadgang.

Udgiften afholdes af den på finansloven opførte bevilling på 192,2 mio. kr. under § 06.11.19. Bilateralt naboskabsprogram.

- b. *Baggrund*

Efter ophøret af den væbnede konflikt i Kosovo i juni 1999 indledte Danmark en omfattende bistandsindsats. I perioden 1999-2003 blev der ydet i alt 1,4 mia. kr. i støtte til genopbygning og humanitære formål. Fra 2004 påbegyndtes en egentlig udviklingsbistand under Naboskabsprogrammet. Der er på nuværende tidspunkt bevilget i alt 85 mio. kr. til Kosovo for perioden 2004-07. Én af Kosovos største udfordringer er en arbejdsløshed i størrelsesordenen 40-50 pct. af arbejdsstyrken, særligt de unge er hårdt ramt. Indsatserne er derfor primært rettet mod fremme af erhvervsudvikling og beskæftigelse, der på sigt kan bidrage til en generel vækst i Kosovos økonomi. Af de nævnte 85 mio. kr. er den største danske indsats et program for tilførsel af kapital til fire mikrokreditinstitutioner, som vurderes at have skabt 3.000 nye arbejdspladser. Programmet udløber ultimo 2007. Herudover gennemføres en række projekter med sigte på tilbagevenden og integration af flygtninge og internt fordrevne samt forbedring af vilkårene for grupper, som af etniske, psykiske eller sociale årsager er sårbare og marginaliserede. Endelig er Kosovo omfattet af regionale indsatser på Balkan, herunder et civilsamfundsprogram vedrørende menneskerettigheder, flygtninge og internt fordrevne, ungdom og medier. Danmark har desuden sekunderet et stort antal danske eksperter til stillinger i Kosovo.

I lyset af den hidtidige danske indsats og med sigte på fortsat støtte til Kosovos politiske, økonomiske og sociale udvikling er nærværende nye program udarbejdet. Formålet med programmet er erhvervsudvikling og beskæftigelsesfremme, modernisering af faglige uddannelser og forbedret adgang til kredit i landområderne. Der planlægges afgivet tilsagn til programmet i 2007 med forventet start på gennemførelsen i januar 2008 for en femårig periode (2008-12).

Programbeskrivelse

Programmets overordnede formål er skabelse af bæredygtig beskæftigelse gennem 1) erhvervsudvikling af gartnerisektoren, 2) forbedrede beskæftigelsesmuligheder for personer, der har gennemgået en faglig landbrugsuddannelse samt 3) en forbedring af kreditmulighederne i landområderne.

Komponent 1: Gartnerisektoren er arbejdskraftintensiv og har et betydeligt beskæftigelsespotentialer. Konflikten i 1999 lagde Kosovos tidligere betydelige gartneriproduktion i ruiner, og Kosovo importerer i dag ca. 95 pct. af sit forbrug af frugt og grøntsager fra nabolandene. Programmet vil fokusere på 1) effektivisering af produktion, herunder gennem øget drivhusanvendelse, og markedsføring, 2) forbedret rådgivning, 3) forbedring af rammebetingelserne for gartnerisektoren samt 4) iværksætterstøtte til unge fra de faglige landbrugsskoler.

Midlerne til denne komponent vil blive kanaliseret gennem Swiss Agency for Development and Cooperation (SDC) til den implementerende partner Intercooperation, som er en schweizisk NGO, der har været aktiv inden for gartnerisektoren i Kosovo siden 2001 og har demonstreret konkrete positive resultater, der vil blive bygget videre på. Der vil blive indgået en aftale mellem Udenrigsministeriet og SDC, som fastlægger reglerne for administration af midlerne. Den danske støtte betyder, at Intercooperations program i Kosovo vil blive mere end fordoblet. Den danske indflydelse vil blive sikret gennem medlemskab i en fælles styrekomité.

Komponent 2: De teknisk-faglige skoler i Kosovo er præget af forfald og kan ikke levere arbejdskraft med kvalifikationer, som passer til arbejdsmarkedets behov. Programmet sigter på en opgradering af de faglige uddannelser på landbrugsområdet. 8-10 faglige skoler på landbrugs- og gartneriområdet vil blive udvalgt med henblik på opgradering på fem områder: 1) Renovering af de fysiske rammer, opgradering af udstyr til laboratorier og etablering af modeldrivhuse til praktisk undervisningsbrug, 2) modernisering af undervisningsmaterialer, 3) efteruddannelse af lærere, 4) kobling af skolerne til arbejdsmarkedet, bl.a. gennem praktikophold samt 5) fremme af skolernes kapacitet til selvforvaltning som forudsat i lovgivningen.

Skolerne hører under Kosovos undervisningsministerium, og administrationen af midlerne vil ske gennem en særlig enhed i Kosovos undervisningsministerium, som vil få tilført ekstern ekspertise. Det overordnede ansvar for komponenten ligger i en styrekomité med deltagelse af Udenrigsministeriet, Kosovos undervisningsministerium og Kosovos finansministerium, hvorigennem midlerne vil blive kanaliseret. Parallelt med forvaltning af midlerne vil enheden bidrage til kapacitetsopbygning af undervisningsministeriet.

Komponent 3: Manglende adgang til kredit opleves som en væsentlig hindring for vækst og beskæftigelse i landområderne. Den danske støtte vil blive kanaliseret gennem European Fund for South East Europe (EFSE).

EFSE blev etableret i 2005 ved sammenslutning af flere mindre fonde. Donorerne er bl.a. European Bank for Reconstruction and Development (EBRD), EU, Tyskland, Schweiz, Østrig og Nederlandene. Fonden kanaliserer finansiell og rådgivningsmæssig bistand gennem både mikrofinansieringsinstitutioner og banker. Små virksomheder i landområder er ét af fondens prioritetsområder. Det danske bidrag vil fordele sig med 6,0 mio. kr. til udlån og 7,5 mio. kr. til EFSE's aktiviteter vedrørende kapacitetsopbygning af de finansielle institutioner i Kosovo. De 6,0 mio. kr. til udlån vil være aktieindskud i EFSE. Der vil i samarbejdsaftalen med EFSE blive indsat særlige kriterier for øremærkning af de danske midler til landområderne. Opfyldelsen af disse kriterier vil inden programmets afslutning danne grundlag for beslutning om én af følgende optioner for aktierne: i) fortsat dansk aktiebesiddelse, ii) overdragelse til anden aktionær eller iii) konvertering til egenkapital i EFSE.

Budget:

Udvikling af gartnerisektoren	29,8 mio. kr.
Opgradering af faglige uddannelser	29,0 mio. kr.
Bidrag til EFSE	13,5 mio. kr.
- heraf aktietegning 6,0 mio. kr.	
Review, revision	1,9 mio. kr.
<u>Reserver</u>	<u>5,8 mio. kr.</u>
I alt	80,0 mio. kr.

Bevillingen på 80 mio. kr. dækker et 5-årigt udviklingsprogram (2008-12). Tilsagnet vil blive afholdt under § 06.11.19.30. Naboskabsindsatser i lande, der er omfattet af OECD's DAC-liste over modtagere af udviklingsbistand.

Væsentlige risikoelementer

Det er p.t. usikkert, hvornår Kosovos endelige status vil være afklaret. Forsinkelse heraf vil kunne betyde, at implementering af programmet må indledes senere end januar 2008.

- c. Sagen forelægges Finansudvalget, da der er tale om en bevilling under Naboskabsprogrammet, hvor totaludgiften overstiger 30,0 mio. kr.
- e. Under henvisning til ovenstående anmoder Udenrigsministeriet om Finansudvalgets tilslutning til, at der i finansåret 2007 afgives tilsagn på 80 mio. kr. i støtte til et program i Kosovo for beskæftigelsesfremme gennem erhvervsudvikling, modernisering af teknisk faglige uddannelser og forbedret kreditadgang.

Tilsagnet vil blive afholdt af det beløb, som på finansloven for 2007 stilles til rådighed under § 06.11.19. Bilateralt naboskabsprogram.

- f. Finansministeriets tilslutning foreligger.

Per Stig Møller